

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЛІДЕРСТВО ТА КОМАНДОТВОРЕННЯ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	205 Лісове господарство
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	Лісове господарство
ТИП ДИСЦИПЛІНИ	Обов'язкова компонента
МОВА НАВЧАННЯ	Українська

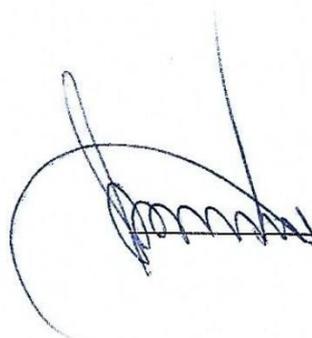
Біла Церква – 2025

Робоча програма з навчальної дисципліни «Лідерство та командотворення» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 205 Лісове господарство / Укладач Т.В. Сокольська. Біла Церква: БНАУ, 2025. 16 с.

Розробник: Т.В. Сокольська, д-р екон. наук, професор

Робочу програму затверджено на розширеному засіданні кафедри лісового господарства
(Протокол №14 від 07.07. 2025 р.)

Завідувач кафедри лісового господарства,
професор

Василь ХРИК

Завідувач кафедри публічного управління,
адміністрування та міжнародної
економіки, професор

Тетяна СОКОЛЬСЬКА

Гарант ОП, доцент

Тетяна ЛОЗІНСЬКА

Схвалено науково-методичною комісією агробіотехнологічного факультету
(Протокол № 4 від 21.07.2025 р.)

Голова науково-методичної комісії,
професор

Леся КАРПУК

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 205 «ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»	5
4. ОЧІКУВАННІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІДЕРСТВО ТА КОМАНДОТВОРЕННЯ»	6
6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
7.1. Лекції	8
7.2. Практичні заняття	9
7.3. Самостійна робота	10
7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	11
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	12
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	12
10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	13
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	13
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	14
13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	15

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2025–2026 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Лідерство та командотворення» для денної форми навчання виділено всього – 90 години (3 кредити ECTS) в т.ч. аудиторних – 48 годин (лекції – 16, практичні заняття – 32), самостійна робота здобувачів – 42 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	20 Аграрні науки та продовольство	Обов'язкова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 205 «Лісове господарство»	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – творче		4-й	5-й
Загальна кількість академічних годин – 90		<i>Семестр</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3, самостійної роботи студента – 3		8-й	10-й
		<i>Лекції</i>	
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	16 год	4 год
		<i>Практичні</i>	
		32 год.	6 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		42 год	80 год.
		Підсумковий контроль: залік	

Метою вивчення дисципліни «Лідерство та командотворення» є формування у студентів системи знань, умінь та навичок з теорії і практики лідерства та командотворення, розвиток здатності ефективно організувати та координувати діяльність малих і середніх колективів у сфері лісового господарства. Дисципліна спрямована на виховання відповідального лідера з екологічним світоглядом, здатного вирішувати складні виробничі та науково-практичні завдання, застосовуючи інноваційні підходи до управління, дотримуючись принципів сталого розвитку, законодавства України та етичних норм професійної діяльності.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна навчальна дисципліна «Лідерство та командотворення» базується на знаннях таких дисциплін, як «Основи фахової підготовки», «Історія української державності та національної культури», «Філософія», «Економіка лісового господарства», вивчених на 1-му курсі та у першому семестрі 4-го курсу.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 205 «ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 7. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 10. Здатність організувати роботу малих колективів виконавців.

ФК 11. Здатність планувати й реалізувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.

ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.

ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.

ПРН 16. Організувати результативні та безпечні умови праці.

ПРН 17. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Лідерство та командотворення»

Змістовий модуль 1. Основи лідерства, командотворення та ефективної комунікації

Тема 1.1. Лідерство в сучасній управлінській парадигмі. Принципи академічної доброчесності.

Тема 1.2. Особистісні та професійні якості лідера у лісовій сфері.

Тема 1.3. Стили та моделі лідерства в управлінні колективом.

Тема 1.4. Формування та розвиток команди.

Тема 1.5. Згуртування колективу та формування командного духу.

Тема 1.6. Мотивація та стимулювання ефективної командної діяльності.

Тема 1.7. Комунікація та взаємодія в команді.

Тема 1.8. Прийняття управлінських рішень у колективі.

Змістовий модуль 2. Практика ефективного управління на засадах лідерства

Тема 2.1. Імідж лідера і його сприйняття.

Тема 2.2. Управління конфліктами в процесі командоутворення, роль лідера у вирішенні конфліктів.

Тема 2.3. Організація та управління малими і середніми колективами.

Тема 2.4. Етика лідера та культура управління у професійній діяльності.

Тема 2.5. Корпоративна культура та доброчесність: практичні аспекти.

Тема 2.6. Екологічне лідерство та принципи сталого розвитку.

Тема 2.7. Лідерство та впровадження інновацій у професійній діяльності.

Тема 2.8. Оцінювання ефективності роботи лідера та команди.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього о	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СРС		л	п	лб	інд	СРС
<i>Змістовий модуль 1. Основи лідерства, командотворення та ефективної комунікації</i>												
Тема 1.1	8	2	2	-	2	2	4	2	-	-	2	2
Тема 1.2.	4	-	2	-		2	4	-	-	-		4
Тема 1.3	6	2	2	-		2	4	-	2	-		2
Тема 1.4	6	2	2	-		2	4	2	-	-		2
Тема 1.5	4	-	2	-		2	4	-	-	-		4
Тема 1.6	4	-	2	-		2	4	-	-	-		4
Тема 1.7	6	2	2	-		2	4	-	-	-		4
Тема 1.8	6	2	2	-		2	4	-	-	-		4
<i>Разом за модуль 1</i>	44	10	16	-	2	16	32	4	2	-	2	24
<i>Змістовий модуль 2. Практика ефективного управління на засадах лідерства</i>												
Тема 2.1	5	-	2	-	2	3	6	-	-	-	2	6
Тема 2.2	6	2	2	-		2	6	-	-	-		6
Тема 2.3	6	2	2	-		2	6	-	2	-		4
Тема 2.4	5	-	2	-		3	8	-	-	-		8
Тема 2.5	7	2	2	-		3	6	-	2	-		4
Тема 2.6	5	-	2	-		3	8	-	-	-		8
Тема 2.7.	5	-	2	-		3	8	-	-	-		8
Тема 2.8.	5	-	2	-		3	8	-	-	-		8
<i>Разом за модуль 2</i>	46	6	16	-	2	22	58	-	4	-	2	52
Всього годин	90	16	32	-	4	38	90	4	6	-	4	76

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Основи лідерства, командотворення та ефективної комунікації</i>	
Тема 1.1. Лідерство в сучасній управлінській парадигмі. Принципи академічної доброчесності.	2
Тема 1.3. Стилi та моделі лідерства в управлінні колективом.	2
Тема 1.4. Формування та розвиток команди.	2
Тема 1.7. Комунікація та взаємодія в команді.	2
Тема 1.8. Прийняття управлінських рішень у колективі.	2
Разом за змістовий модуль 1	10
<i>Змістовий модуль 2. Практика ефективного управління на засадах лідерства</i>	
Тема 2.3. Організація та управління малими і середніми колективами.	2
Тема 2.5. Корпоративна культура та доброчесність: практичні аспекти .	2
Тема 2.6. Екологічне лідерство та принципи сталого розвитку.	2
Разом за змістовий модуль 2	6
Всього	16

7.2.Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Основи лідерства, командотворення та ефективної комунікації		
1	Лідерство як складова особистісного розвитку та професійної діяльності в організації колективу.	2
2	Особистісні та професійні якості лідера у лісовій сфері.	2
3	Стилі та моделі лідерства в управлінні колективом.	2
4	Формування та розвиток команди.	2
5	Згуртування колективу та формування командного духу.	2
6	Мотивація та стимулювання ефективної командної діяльності.	2
7	Комунікація та взаємодія в команді.	2
8	Прийняття управлінських рішень у колективі.	2
Разом за змістовий модуль 1		16
Змістовий модуль 2. Практика ефективного управління на засадах лідерства		
9	Імідж лідера і його сприйняття.	2
10	Управління конфліктами в процесі командоутворення, роль лідера у вирішенні конфліктів.	2
11	Організація та управління малими і середніми колективами	2
12	Етика лідера та культура управління у професійній діяльності.	2
13	Корпоративна культура та доброчесність: практичні аспекти.	2
14	Екологічне лідерство та принципи сталого розвитку.	2
15	Лідерство та впровадження інновацій у професійній діяльності.	2
16	Оцінювання ефективності роботи лідера та команди.	2
Разом за змістовий модуль 2		16
Всього		32

7.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Основи лідерства, командотворення та ефективної комунікації		
1	Лідерство і влада. Історичні постаті-лідери в лісовому господарстві та природоохоронній сфері.	2
2	Самоменеджмент та тайм-менеджмент у роботі лісівника. Типові невдачі та помилки лідерів.	2
3	Емоційний інтелект керівника лісгоспу: робота з підлеглими та місцевими громадами.	2
4	Крос-культурні особливості управління лісовим господарством у різних країнах.	2
5	Психологія згуртування лісової бригади та сезонних робітників.	2
6	Мотивація працівників у лісовому господарстві: матеріальні й нематеріальні стимули.	2
7	Цифрові технології та онлайн-комунікація лідера в сучасному лісівництві. Ризики та можливості для команд, що працюють в умовах глобалізації та цифровізації.	2
8	Групова динаміка у лісгосподарському колективі.	2
Разом за змістовий модуль 1		16
Змістовий модуль 2. Практика ефективного управління на засадах лідерства		
1	Формування професійного іміджу керівника лісгоспу у громаді та ЗМІ.	3
2	Методи вирішення конфліктів у колективах лісового господарства.	2
3	Керівництво малими екологічними ініціативами у лісовій сфері України.	2
4	Етичні дилеми у лісівництві: незаконні рубки, корупція, екологічна відповідальність.	3
5	Корпоративна культура та добросовісність у державних і приватних лісгосподарських підприємствах.	3
6	Екологічне лідерство у лісовій сфері в умовах зміни клімату	3
7	Інноваційне лідерство у лісовому господарстві: цифровізація, біотехнології, сталий розвиток.	3
8	Методики оцінювання ефективності роботи лісової бригади та керівника.	3
Разом за змістовий модуль 2		22
Разом ІНДЗ		4

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час навиконання індивідуальних завдань

7.4. Орієнтовна тематика творчих індивідуальних та групових завдань

1. Лідерські якості сучасного лісівника: професійний та особистісний вимір.
2. Порівняння стилів керівництва у державних та приватних лісгосподарських підприємствах.
3. Роль емоційного інтелекту в управлінні лісовим колективом.
4. Самоменеджмент майбутнього фахівця лісового господарства.
5. Психологічні риси, що визначають успішного лідера-лісівника.
6. Гендерні аспекти лідерства у лісовій галузі.
7. Українські історичні постаті як приклади природоохоронного лідерства.
8. Порівняння моделей лідерства в лісовому господарстві України та країн ЄС.
9. Становлення професійного іміджу майбутнього лісівника-лідера.
10. Вплив особистісних цінностей на ефективність управління колективом.
11. Етапи формування ефективної бригади в умовах лісництва.
12. Методи згуртування сезонних і постійних працівників лісового господарства.
13. Особливості роботи з малими колективами у лісовій сфері.
14. Організація командної діяльності під час лісовідновлювальних робіт.
15. Командний дух у роботі пожежних дружин лісового господарства.
16. Психологічні бар'єри у командній роботі лісівників.
17. Використання ігрових методик для згуртування студентських груп майбутніх лісівників.
18. Роль наставництва у формуванні колективів у лісовому господарстві.
19. Лідер і команда: співпраця чи конкуренція?
20. Довіра як ключовий чинник формування ефективної лісової бригади.
21. Методи матеріального і нематеріального стимулювання працівників лісництва.
22. Вплив мотиваційних програм на якість роботи лісової бригади.
23. Особливості мотивації молодих фахівців у лісовому господарстві.
24. Використання соціальних пільг і бонусів для підтримки працівників лісгоспів.
25. Мотивація волонтерів під час відновлення лісів після пожеж.
26. Чи завжди гроші мотивують? Альтернативні способи стимулювання праці.
27. Психологічні чинники, що впливають на ефективність роботи у лісництві.
28. Практика мотивації в зарубіжних лісових компаніях: уроки для України.
29. Взаємозв'язок мотивації та плинності кадрів у лісових господарствах.
30. Роль керівника у підтриманні позитивного клімату в колективі.
31. Форми комунікації у колективі лісового господарства.
32. Бар'єри комунікації та методи їх подолання.
33. Конфлікти у лісовому колективі: причини та шляхи вирішення.
34. Роль лідера у медіації конфліктів між працівниками.
35. Управлінські рішення в умовах невизначеності: досвід лісівників.
36. Методи колективного прийняття рішень у лісовому господарстві.

37. Використання SWOT-аналізу при плануванні діяльності лісгоспу.
38. Особливості комунікації між лісівниками та місцевими громадами.
39. Конфлікти між екологічними активістами та лісгосподарськими підприємствами.
40. Роль лідера у вирішенні кризових ситуацій (лісові пожежі, шкідники).
41. Екологічне лідерство як фактор сталого розвитку лісового господарства.
42. Приклади успішних екологічних ініціатив у сфері лісівництва.
43. Вплив цифрових технологій на управління лісовими колективами.
44. Використання інноваційних підходів у лісгосподарських підприємствах.
45. Корпоративна культура в організаціях лісової галузі України.
46. Добросовісність і прозорість у діяльності державних лісгоспів.
47. Впровадження міжнародних стандартів сталого розвитку в управлінні лісами.
48. Системи оцінювання ефективності роботи лісівника-лідера.
49. Психологічна стійкість лідера у надзвичайних ситуаціях.
50. Роль лідерства у формуванні екологічної свідомості суспільства.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання ґрунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної роботи з використанням елементів дистанційного навчання, в тому числі в системі Moodle.

Під час лекційного курсу застосовуються репродуктивний, евристичний, дослідницький та пояснювально-ілюстративний методи (лекція-презентація, лекція-дискусія). Також застосовуються слайдові презентації. Широко використовується метод проблемного викладення матеріалу.

На практичних заняттях використовується здебільшого евристичний або дослідницький методи навчання. Заняття проводяться у вигляді практикумів з елементами стратегій критичного мислення (мозковий штурм, рольові ігри, дискусія, круглий стіл, інтерактивна групова робота). Застосування цих форм і методів дає можливість значно активізувати навчальний процес з дисципліни, систематизувати і поглибити знання, уміння та навички у здобувачів.

У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з дисципліни «Лідерство та командотворення» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувачів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у електронний журнал після кожного контрольного заходу.

За умови повного виконання навчального навантаження та отримання здобувачем не менше 60 балів, здобувач допускається до підсумкового контролю – заліку.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять.

Оцінку на практичному занятті здобувач отримує за виконані практичні роботи, командні проєкти, зроблені доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

Основними видами самостійної роботи є підготовка фахових доповідей, презентацій, рефератів, есе, участь у командних проєктах, виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень у разі усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються за виконання модульної контрольної роботи.

Відсутність студента на занятті («нб») у розрахунку середнього

арифметичного значення (САЗ) приймається як «0».

У кінці семестру обчислюється САЗ всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times k,$$

де БПК – бали з поточного контролю;

САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок:

k – коефіцієнт для певного виду контролю (практичні заняття, самостійна робота – «3», модульний контроль – «1» для форми підсумкового контролю «екзамен» та «4» для форми підсумкового контролю «залік»).

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю

Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал
залік	30	30	40	-	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C	Задовільно	
64–74	D		
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії.

Технічні засоби:

1. Мультимедійне обладнання (проектор EPSON EB-E350 (2020 р.), екран проєкційний, ноутбук Lenovo V15-III (82C50057RA) (2020));
2. Програмне забезпечення: *Microsoft Office, Microsoft PowerPoint, Excel*; доступ до мережі *Інтернет*, баз *Scopus, Web of Science*.
3. Навчальні та навчально-методичні матеріали в системі Moodle.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Михаліцька Н. Я., Яцик М. Р. Лідерство та комунікації в організації : навчальний посібник. упорядники: Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с.
2. Федулова С. О. Сучасні стратегії лідерства: міжнародний аспект : навч. посіб. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2023. 80 с.
3. Войтко С.В. Мельниченко А.А. Лідерство та антикризовий менеджмент : підручник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 194 с.
4. Кифяк В. Інструменти командоутворення. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т імені Юрія Федьковича, 2022. 165 с.
5. Страпчук С. І., Миколенко О. П., Попова І. А., Пустова В. В. Менеджмент: навчальний посібник. Вид. 2-ге переробл. і допов. Львів : «Новий Світ-2000», 2025. 356 с.
6. Нестуля О.О., Нестуля С.І. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини ХХ ст.): навч.посіб . Полтава: ПУЕТ, 2016. 227 с.
7. Леськів Г. З., Левків Г. Я., Бліхар М. М. та ін. Самоменеджмент: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внут рішніх справ, 2021. 280 с.

Допоміжна література

1. Кононець М. О. Психологія лідерства : навчальний посібник / за заг. ред. О. В. Винославської. К. : КВІЦ, 2020. 252 с.
2. Коропецька О. М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації особистості : навчальний посібник. К. : КНТ, 2018. 438.
3. Іцхак Адізес «Командне лідерство. Як порозумітися з будь-яким менеджером. Переклад з англ.С.Сарвіра.«Наш формат», 2019. 312 с. URL: <https://lnk.ua/8zeGgJver>.
4. Гончарук Н. Т., Комарова К.В. Лідерство на публічній службі: навчальний наочний посібник. Дніпро: НТУ «Дніпровська політехніка», 2023. 208 слайдів. URL: <https://surl.li/hdydgw>.
5. Гончаренко К. Тренди лідерства – 2025: людські зв'язки – каталізатор майбутнього успіху.URL: <https://budni.robota.ua/hr/trendi-liderstva-2025-lyudski-zv-yazki-katalizator-maybutnogo-uspihu>.
6. Нежинська О.О. Лідерство та керівництво: психологічний

дискурс: монографія. Київ : ОЛДІ-ПЛЮС. 2020. 264 с.

7. Чернякова, О., Гришко, О., Палій, А.. Коучинг і тренінг як інструменти розвитку лідерських якостей. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2025. Серія: Психологія, (1), 106-111. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2025.1.19>.

8. Романовський О.Г., Шаполова В.В., Квасник О.В., Гура Т.В. Психологія тимбілдингу : навчальний посібник. Харків : «Друкарня Мадрид». 2017. 92 с.

9. Lussier, R. N., & Achua, C. F. Leadership: Theory, Application, Skill Development (2nd ed.). Eagan, MN: Thomson-West. 2004.

10. Sohmen, V.S. Leadership and Teamwork: Two Sides of the Same Coin. Journal of IT and Economic Development, 2013. 4(2), 1-18. URL: https://www.researchgate.net/publication/302496350_Leadership_and_teamwork_Two_sides_of_the_same_coin.

11. Посібник із 5 етапів розвитку команди з найкращими порадами/ URL: <https://ahaslides.com/uk/blog/stages-of-team-development>.

12. Койл Деніел. Культурний код. Секрети успішної взаємодії в команді . ; пер. з англ. Олександра Асташова. Київ : Наш формат, 2023. 201 с.

13. Синегуб Петро Сергійович. Температурний режим компанії 36,6 : фундамент корпоративної культури компанії . Харків : Vivat Publishing, 2021. 206 с.

14. Адізес Іцхак Кальдерон. Стилi хорошого і поганого. пер. з англ. Валерія Глінка. Київ : Наш формат, 2020. 222 с.

15. Горовіц Бен. Ви те, що ви робите. Як створити корпоративну культуру ; пер. з англ. Валерія Глінка. Київ : Наш формат, 2020. 219 с.

16. T.V. Sokolska, H.V. Dzhegur, S.P. Polishchuk, S.V. Lobachova. The importance of human capital in the formation of capable united territorial communities of Ukraine. Аспекти публічного управління. Дніпро, 2021. Вип.9 №.5 С. 36-46. DOI: 10.15421/152146.

17. Jiri Hejkrlik & Petra Chaloupkova, Tetyana Sokolska. "The role of transformational leadership and leaders' skills for new agricultural cooperatives in post-soviet countries," Annals of Public and Cooperative Economics, Wiley Blackwell, 2023. vol. 94(1), pages 109-129.

Адреси сайтів в INTERNET

1. Інституційний Репозитарій Білоцерківського НАУ – <http://rep.btsau.edu.ua>.
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>.
3. Навчальна он-лайн платформа БНАУ – Moodle – <http://www.teach.btsau.net.ua>.
4. Пошукова система Google – <http://www.google.com.ua>.
5. Вільна пошукова система Google Scholar – <http://www.scholar.google.com.ua>.
6. <https://www.sessionlab.com>.